

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโրชีสของประชาชน อำเภอ ค่อน詹น จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย (Descriptive research) แบบการศึกษา ณ จุด เวลา (Cross - sectional study) เพื่อศึกษา ความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรชีส และ เปรียบเทียบความเชื่อด้านสุขภาพกับกลุ่มตัวแปรอิสระที่ทำการศึกษา ของประชาชน อำเภอ ค่อน詹น จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนอายุ 20-60 ปี 1 คน ต่อ 1 หลังคาเรือน จำนวน 390 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยคำถามที่ผู้ศึกษาสร้าง ขึ้นจากการทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 คือ ข้อมูลความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรชีส ซึ่งมีทั้งหมด 4 องค์ประกอบ คือ ด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดโรคเลปโตสไปโรชีส ด้านการรับรู้ความรุนแรงของโรคเลปโตสไปโรชีส ด้านการรับรู้ประ予以ชน์ในการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเลปโตสไปโรชีส ด้านการรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเลปโตสไปโรชีส โดยผ่านการตรวจสอบเครื่องมือ จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน รวมทั้งขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข ให้ถูกต้อง สมบูรณ์ตามคำแนะนำ และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเกย์ตกรที่ประกอบอาชีพ เกย์ตกรทรมทำนา ตำบลลอกางหมื่น อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 คน และนำมาหาความ เชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟ่าของค่อนบาก (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสัมภาษณ์ 0.87 แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 คน จากนั้น นำมาวิเคราะห์โดยการแยกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และเปรียบเทียบความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรชีสกับกลุ่มตัวแปรอิสระที่ศึกษา โดย ใช้สถิติวิเคราะห์ Independent Simple T-Test และ One-Way ANOVA

สรุปผลการศึกษา

1.ข้อมูลทั่วไป จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นเพศหญิงร้อยละ 59.5 และเพศชายร้อยละ 40.5 มีอายุต่ำสุด 20 ปี อายุสูงสุด 60 ปี อายุเฉลี่ย 43.69 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุ 10.53 ปี อายุมากสุดอยู่ในช่วง 40 – 49 ปี ร้อยละ 33.6 และมีศึกษาระดับประถมศึกษาร้อยละ 71.0 ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีรายได้ รายได้สูงสุด 10,000 บาท รายได้เฉลี่ย 2,329.10 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายได้ 1,616.03 บาท มีรายได้มากสุดอยู่ในช่วง 1,000 – 3,000 บาท ร้อยละ 48.7 ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสาร (ในรอบ 1 ปี) เกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรซีส ร้อยละ 88.7 และมีประชาชนที่ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร (ในรอบ 1 ปี) เกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรซีส ร้อยละ 11.3 และมีประสบการณ์การป่วยเป็นโรคเลปโตสไปโรซีส (ในรอบ 3 ปี) ร้อยละ 9.2 ไม่มีประสบการณ์การป่วยเป็นโรคเลปโตสไปโรซีส (ในรอบ 3 ปี) ร้อยละ 90.8

2.ความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรซีส ศึกษาความเชื่อด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเลปโตสไปโรซีส ด้านการรับรู้ ความรุนแรงในการเกิดโรคเลปโตสไปโรซีส ด้านการรับรู้ประ予以ชันในการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการเกิดโรคเลปโตสไปโรซีส ด้านการรับรู้ อุปสรรคในการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเลปโตสไปโรซีส

ด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเลปโตสไปโรซีส จากการศึกษาพบว่า ประชาชนรับรู้โอกาสเสี่ยงสูงที่สุด คือ ผู้ใหญ่มีโอกาสเสี่ยงที่จะป่วยเป็นโรคเลปโตสไปโรซีส มากกว่าเด็ก รองลงมาคือ ผู้ที่มีบادแผลมีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเลปโตสไปโรซีสมากกว่าคนปกติ ร้อยละ 52.6 ,51.8 ตามลำดับ และประชาชนรับรู้โอกาสเสี่ยงน้อยที่สุด คือ บ้านเรือนมีน้ำขังในบริเวณบ้าน ไม่มีโอกาสเสี่ยงที่จะป่วยเป็นโรคเลปโตสไปโรซีส รองลงมาคือ ผู้ที่สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ถึงแม้ว่าจะสัมผัสกับหนูหรือปั๊สภาวะของหนู ก็ไม่มีโอกาสเสี่ยงที่จะป่วยเป็นโรคเลปโตสไปโรซีส ร้อยละ 48.5 ,46.3 ตามลำดับ

ระดับการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเลปโตสไปโรซีส จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มีระดับการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเลปโตสไปโรซีส อยู่ในระดับไม่ค่อยดี ร้อยละ 87.4 มีเพียงร้อยละ 2.6 เท่านั้นที่มีการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเลปโตสไปโรซีส ในระดับดีโดยมีผู้ได้คะแนนต่ำสุด 16 คะแนน คะแนนสูงสุด 55 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 36.37 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.75

ด้านการรับรู้ความรุนแรงของโรคเลปโตสไปโรซีส จากการศึกษาพบว่า ประชาชนรับรู้ความรุนแรงสูงที่สุด คือ โรคเลปโตสไปโรซีสเป็นโรคที่มีความรุนแรงมาก ถ้าไม่รับรักษา อาจทำให้เสียชีวิตได้ รองลงมาคือ การติดตามอาการของผู้ที่ป่วยเป็นโรคเลปโตสไปโรซีสอย่างใกล้ชิด สามารถป้องกันความรุนแรงของโรคได้ ร้อยละ 69.7 , 50.3 ตามลำดับ และประชาชนรับรู้ความ

รุนแรงน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีต้องหาเลี้ยงชีพตลอดเวลา ถ้าป่วยเป็นโรคเดปโตสไปโรซีส จะมีอาการรุนแรงมาก รองลงมาคือ ผู้ที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร เป็นประจำ ป่วยเป็นโรคเดปโตสไปโรซีส อาการจะไม่รุนแรง ร้อยละ 53.8 , 36.7 ตามลำดับ

ระดับการรับรู้ความรุนแรงของโรคเดปโตสไปโรซีส จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มีระดับการรับรู้ความรุนแรงของโรคเดปโตสไปโรซีส อยู่ในระดับดี ร้อยละ 91.3 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 4.9 โดยมีผู้ได้คะแนนต่ำสุด 14 คะแนน คะแนนสูงสุด 50 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 33.78 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 5.19 คะแนน

ด้านการรับรู้ประ予以ชน์ในการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเดปโตสไปโรซีส จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่รับรู้ประ予以ชน์สูงที่สุด คือหลังจากลุยน้ำย่างโคลน ควรอาบน้ำด้วยสนูฟ และน้ำสะอาดทันทีจะช่วยป้องกันโรคเดปโตสไปโรซีสได้ รองลงมาคือ การทำความสะอาดบริเวณคอกสัตว์เป็นประจำ ช่วยป้องกันการเกิดโรคเดปโตสไปโรซีสได้ ร้อยละ 68.5 ,62.1 และประชาชนรับรู้ประ予以ชน์น้อยที่สุด คือ การปิดถังขยะ ที่มีเศษอาหาร ไม่ให้เป็นแหล่งอาหารของหนู ไม่สามารถป้องกันโรคเดปโตสไปโรซีสได้ รองลงมาคือ การสวมถุงมือยางในการชำแหละสัตว์ ไม่สามารถป้องกันโรคเดปโตสไปโรซีสได้ 53.6 ,52.1 ตามลำดับ

ระดับการรับรู้ประ予以ชน์ในการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเดปโตสไปโรซีส จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มีระดับการรับรู้ประ予以ชน์ในการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเดปโตสไปโรซีส อยู่ในระดับดี ร้อยละ 93.9 รองลงมาเป็นระดับไม่ค่อยดี ร้อยละ 3.3 โดยมีผู้ได้คะแนนต่ำสุด 16 คะแนน คะแนนสูงสุด 48 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 33.88 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.74 คะแนน

ด้านการรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเดปโตสไปโรซีส จากการศึกษาพบว่า ประชาชนรับรู้อุปสรรคสูงที่สุด คือเมื่อสัตว์เลี้ยงป่วย จำเป็นต้องแจ้งสัตว์แพทย์ให้มาตรวจรักษา ถึงแม้ว่าจะยุ่งยากและ耗ายขั้นตอนก็ตาม รองลงมาคือ การสวมร้องเท้าบู๊ตในการทำไร่ ทำนา ทำไร่ไม่มีความคล่องตัวในการ ร้อยละ 56.9,53.8 ตามลำดับ และประชาชนรับรู้อุปสรรคน้อยที่สุด คือ การจัดหารองเท้าบู๊ต ถุงมือยางในการทำงาน ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ที่ไม่คุ้มค่า รองลงมาคือ การทำความสะอาดบริเวณบ้านเรือน เป็นประจำ ทำให้เสียเวลาในการทำงานอย่างอื่น ร้อยละ 66.7,62.3 ตามลำดับ

ระดับการรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเดปโตสไปโรซีส จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มีระดับการรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเดปโตสไปโรซีส อยู่ในระดับดี ร้อยละ 56.9 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 28.5 โดยมีผู้ได้คะแนนต่ำสุด 12

คะแนน คะแนนสูงสุด 50 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 27.85 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.74 คะแนน

ระดับความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวม จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มีระดับความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรชีส ในระดับไม่ค่อยดี ร้อยละ 74.9 มีเพียงร้อยละ 4.1 ที่มีความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรชีสในระดับดี โดยมีผู้ได้คะแนนต่ำสุด 69 คะแนน คะแนนสูงสุด 202 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 134.37 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 16.02 คะแนน

3. ผลการเปรียบเทียบความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรชีสระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระ ด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดโรคเลปโตสไปโรชีส ผลการเปรียบเทียบการรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดโรคเลปโตสไปโรชีส พบว่าประชาชนที่มี เพศ อายุ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรชีส รายได้ การศึกษา ประสบการณ์การป่วยเป็น โรคเลปโตสไปโรชีส ต่างกัน มีความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรชีสไม่แตกต่างกัน

ด้านการรับรู้ความรุนแรงของโรคเลปโตสไปโรชีส ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ความรุนแรงในการเกิดโรคเลปโตสไปโรชีส พบว่าประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา รายได้ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรชีส ประสบการณ์การป่วยเป็น โรคเลปโตสไปโรชีส ต่างกัน มีความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรชีสไม่แตกต่างกัน

ด้านการรับรู้ประโภชน์ในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคเลปโตสไปโรชีส ผลการเปรียบเทียบ การรับรู้ประโภชน์ในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการเกิดโรคเลปโตสไปโรชีส พบว่าประชาชนที่มี เพศ อายุ รายได้ ประสบการณ์การป่วยเป็น โรคเลปโตสไปโรชีส ต่างกัน มีความเชื่อ ด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรชีสไม่แตกต่างกัน และพบว่าประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความเชื่อ ด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรชีส แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ด้านการรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการเกิดโรคเลปโตสไปโรชีส ผลการเปรียบเทียบ การรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการเกิดโรคเลปโตสไปโรชีส พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ รายได้ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรชีส ประสบการณ์ การป่วยเป็น โรคเลปโตสไปโรชีส ต่างกัน มีความเชื่อ ด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรชีส ไม่แตกต่างกัน และพบว่าประชาชนที่มี การศึกษาต่างกัน มีความเชื่อ ด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรชีส แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ความเชื่อ ด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรชีสโดยรวม ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา รายได้ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรชีส ประสบการณ์การป่วยเป็น โรคเลปโตสไปโรชีส ต่างกัน มีความเชื่อ ด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโต

สไปร์เซส ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการศึกษา

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การศึกษาความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปร์เซส มีน้อยมาก จึงได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการศึกษาที่ใกล้เคียงกัน โดยเป็นโรคติดเชื้อที่มีพำนัชเป็นตัวนำเชื้อโรค เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการอภิปรายผลการศึกษาในครั้งนี้

ผลการศึกษาความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปร์เซส ของประชาชนอำเภอตอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้นำผลการศึกษามาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. ความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปร์เซส จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปร์เซส โดยรวม อยู่ในระดับไม่ค่อยดี สำหรับองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน ที่ทำการศึกษา พบว่า ด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเลปโตสไปร์เซส ประชาชนส่วนใหญ่ มีระดับการรับรู้ความรุนแรงของโรคเลปโตสไปร์เซส ด้านการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเลปโตสไปร์เซส จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มีระดับการรับรู้ความรุนแรงของโรคเลปโตสไปร์เซส อยู่ในระดับดี ซึ่งคล้ายกันกับผลการศึกษาของ ชูชาติ เจริญสอน (2549) ศึกษาความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดนก ในเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีก ตำบลบ้านจ่า อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

2. การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการป่วยเป็นโรคเลปโตสไปร์เซส กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ที่ถูกต้อง ในข้อผู้ใหญ่เมื่อโอกาสเสี่ยงที่จะป่วยเป็นโรค โรคเลปโตสไปร์เซส มากกว่าเด็กในการเสี่ยงต่อการเกิดโรคเลปโตสไปร์เซส ร้อยละ 52.6 อาจเนื่องมาจากประชาชนที่ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคเลปโตสไปร์เซส ในพื้นที่อำเภอตอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนมากเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งจากสภาพความเป็นอยู่จริงในพื้นที่ ประชาชนในวัยทำงานเป็นผู้ที่ต้องลุยน้ำเข้าโคลน จากการทำไร่ ทำนา จึงมีโอกาสเสี่ยงต่อการป่วยเป็นโรคเลปโตสไปร์เซส รองลงมา คือผู้ที่มีบادแผลมีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเลปโตสไปร์เซสมากกว่าคนปกติ ซึ่งอาจเกิดจากการได้รับข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งการให้สุขศึกษาประชาสัมพันธ์ทางหน้าจอจ่ายข่าว เกี่ยวกับการติดต่อของโรคเลปโตสไปร์เซส ส่วนการรับรู้ที่ไม่ถูกต้อง คือ บ้านเรือนมีน้ำขังในบริเวณบ้าน ไม่มีโอกาสเสี่ยงที่จะป่วยเป็นโรคเลปโตสไปร์เซส ร้อยละ 48.5 อาจเป็นเพราะประชาชนไม่ให้ความสำคัญกับน้ำที่ขังตามบริเวณบ้าน และคิดว่าน้ำที่ขังในบริเวณบ้านไม่ใช่แหล่งเชื้อโรค ของโรคเลปโตสไปร์เซส

3. การรับรู้ความรุนแรงของโรคเลปโตสไปโรซีส กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ความรุนแรงที่ถูกต้อง คือ โรคเลปโตสไปโรซีสเป็นโรคที่มีความรุนแรงมาก ถ้าไม่รับรักษา อาจทำให้เสียชีวิตได้ อาจจะเกิดจาก การที่มีผู้ป่วยด้วยโรคเลปโตสไปโรซีส ซึ่งเป็นประชาชนในตำบลม่วงนาเสียชีวิต ในเดือน เมษายน 2553 จึงทำให้ประชาชนในพื้นที่มีการรับรู้ความรุนแรงของโรคเลปโตสไปโรซีส เป็นอย่างดีว่าถ้าไม่รับรักษา จะทำให้เสียชีวิตได้ เพราะเมื่อเทียบกับประชาชนในพื้นที่ ที่ป่วยเป็นโรค เช่น โรคเบาหวาน ไข้หวัดทั่ว ๆ ไป ซึ่งบางคนไม่ได้รับการรักษาตามแผนการรักษาของแพทย์ ก็ไม่ทำให้เสียชีวิต การรับรู้ที่ถูกต้องรองลงมาคือ การเฝ้าระวังอาการของผู้ป่วยเป็นโรคเลปโตสไปโรซีส อย่างใกล้ชิด สามารถป้องกันความรุนแรงของโรคได้ อาจเป็นเพราะประชาชนได้รับข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับความรุนแรงของโรคเลปโตสไปโรซีส ทำให้เสียชีวิตได้ รวมทั้งการป่วยตายของผู้ป่วยด้วยโรคเลปโตสไปโรซีสที่ผ่านมา เพราะผู้ป่วยไม่รับรักษา ส่วนมากจะซื้อยารับประทานเอง อาการดีขึ้นก็ทำงานต่อ โดยไม่ได้พักผ่อนให้หายเป็นปกติก่อน ส่วนการรับรู้ความรุนแรงที่ไม่ถูกต้อง คือ ผู้ที่มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย ถ้าป่วยเป็นโรคเลปโตสไปโรซีส จะมีอาการรุนแรงมาก รองลงมาคือ ผู้ที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร เป็นประจำ ป่วยเป็นโรคเลปโตสไปโรซีส อาการจะไม่รุนแรง

4. การรับรู้ประโยชน์ในการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเลปโตสไปโรซีส ประชาชนส่วนใหญ่ รับรู้ประโยชน์ในการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการเกิดโรคเลปโตสไปโรซีสที่ถูกต้อง คือหลังจากลุยน้ำ ย่างโคลน ควรอาบน้ำด้วยสนูฟและน้ำสะอาดทันทีจะช่วยป้องกันโรคเลปโตสไปโรซีสได้ รองลงมา คือ การทำความสะอาดบริเวณคอกสัตว์เป็นประจำ ช่วยป้องกันการเกิดโรคเลปโตสไปโรซีสได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหากมีการปฏิบัติแล้วสามารถทำให้เกิดประโยชน์ทันที จึงมีการรับรู้ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับมาตรการ การให้ความรู้ด้านการป้องกันและความคุ้มโรคเลปโตสไปโรซีส ของกระทรวงสาธารณสุข ส่วนการรับรู้ที่ไม่ถูกต้อง คือ การปิดถังขยะ ที่มีเศษอาหารไม่ให้เป็นแหล่งอาหารของหนู ไม่สามารถป้องกันโรคเลปโตสไปโรซีสได้ และ การที่ทุกหลังคาเรือน ทำความสะอาดรอบ ๆ บริเวณบ้าน เป็นประจำ ไม่สามารถป้องกันการเกิดโรคเลปโตสไปโรซีสได้ อาจเนื่องมาจากประชาชนส่วนมากรับรู้โรคที่เป็นปัญหาด้านการไม่กำจัดขยะคือโรคอุจจาระร่วง และความสกปรกของบริเวณบ้านเท่านั้น รวมทั้งไม่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับขยะที่นำมาทิ้งแล้ว ก็ปล่อยให้เป็นหนองน้ำที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำไปกำจัด ต่อไป ซึ่งในพื้นที่ตำบลม่วงนา จะเห็นขยะที่ประชาชนนำมาทิ้งที่ถังขยะแล้วถูกสูญเสียอาหารจากถังขยะ หล่นตามถนนทุกวัน

5. การรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคเลปโตสไปโรซีส กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ อุปสรรคในการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการเกิดโรคเลปโตสไปโรซีส ที่ถูกต้อง คือเมื่อสัตว์เลี้ยงป่วย จำเป็นต้องเจ็บสัตว์แพทย์ให้มาตรวจรักษา ถึงแม้ว่าจะยุ่งยากและheavyขึ้นตอนก็ตาม อาจเป็นเพราะ ประชาชนในพื้นที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคไข้หวัดคนก ซึ่งมีการระบาดในพื้นที่เช่นกัน และ

มีการมาไก่ไปหาลายร้อยตัว จึงทำให้ประชาชนให้ความสำคัญเกี่ยวกับการป่วยของสัตว์เลี้ยง ซึ่งจริง ๆ แล้ว โรคเลปโตสีปอโรซีส ถึงแม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับสัตว์เลี้ยง เช่น สุนัข หมู วัว ควาย อูฐ น้ำวัวแต่ก็ ไม่ใช่สาเหตุ โดยตรงของการป่วยด้วยโรคเลปโตสีปอโรซีส ของประชาชน ในพื้นที่ อาจจะเป็นการ รับรู้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องมากนัก ส่วนการรับรู้ที่ไม่ถูกต้อง คือ การจัดหารองเท้าบู๊ต ถุงมืออย่างใน การทำงาน ทำให้สิ่งปล้องค่าใช้จ่าย ที่ไม่คุ้มค่า อาจเป็นเพราะ โดยการทำงานของประชาชนในพื้นที่ ดำเนินม่วงนา มีความเคยชิน ในการทำงานโดยไม่ต้องมีอุปกรณ์ป้องกันการเกิดโรค เพราะถึงแม้ ส่วนราชการจะมีรองเท้าบู๊ต ถุงมืออย่าง มาให้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ประชาชนก็ไม่นำไปใช้ เพราะ ทำให้ทำงานได้น้อยลง หรือจะใช้จริง ๆ เมื่อมีผู้ป่วยด้วยโรคเลปโตสีปอโรซีส ในช่วงเวลานั้น เมื่อ ไม่มีผู้ป่วยในพื้นที่ประชาชนส่วนมากก็จะไม่ใส่ ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว

6. ผลกระทบเพียงความเชื่อค้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสีปอโรซีส เป็นการ
เพียงเที่ยบความเชื่อค้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสีปอโรซีสของประชาชนที่มี เพศ อายุ รายได้ ประสบการณ์การป่วยเป็นโรคเลปโตสีปอโรซีส การได้รับข้อมูลข่าวสาร การศึกษา ต่างกัน รายละเอียด ดังต่อไปนี้

เพศ ต่างกัน มีความเชื่อค้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสีปอโรซีส “ไม่แตกต่างกัน อาจ เป็นเพียงการป่วยเป็นโรคของประชาชนในพื้นที่ดำเนินม่วงนา มีทั้งเพศหญิงและเพศชาย โดย บริบทของพื้นที่การประกอบอาชีพ เพศหญิงและเพศชายไม่ต่างกัน โดยเฉพาะอาชีพเกษตรกรรม จะต่างกันที่การทำงานหนัก ทำงานนาน ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการป่วยเป็นโรคเลปโตสีปอโรซีส

อายุ ต่างกัน มีความเชื่อค้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสีปอโรซีส “ไม่แตกต่างกัน อาจ เป็นเพียงการป่วยเป็นโรคของประชาชนในพื้นที่ดำเนินม่วงนา อยู่ในช่วงวัยทำงาน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มี โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค โดยเฉพาะการทำไร่ทำงาน เป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการป่วยเป็นโรคเลปโตสีปอโรซีส ไม่เกี่ยวข้องกับการป่วยเป็นโรคเลปโตสีปอโรซีส

รายได้ ต่างกัน มีความเชื่อค้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสีปอโรซีส “ไม่แตกต่างกัน อาจ เป็นเพียงการป่วยเป็นโรคของประชาชนในพื้นที่ดำเนินม่วงนา ส่วนมากจะเป็นประชาชนที่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ส่วนมากจะมีรายได้ไม่แตกต่างกัน สำหรับผู้ที่มีรายได้มาก ไม่ได้ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดให้ศึกษาเฉพาะผู้ที่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรมทำงาน

ประสบการณ์ในการป่วยเป็นโรคเลปโตสีปอโรซีส ผลกระทบศึกษาความเชื่อค้านสุขภาพ กับโรคเลปโตสีปอโรซีส ของประชาชนที่มีประสบการณ์ในการป่วยเป็นโรคเลปโตสีปอโรซีส (ในรอบ 3 ปี) กับประชาชนที่ไม่มีประสบการณ์การป่วยเป็นโรคเลปโตสีปอโรซีส มีความเชื่อค้าน

สุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรซีส ทั้ง 4 ด้าน และความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรซีส โดยรวม ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีประสบการณ์การป่วยเป็นโรคเลปโตสไปโรซีสในพื้นที่ตำบลม่วงนา ได้รับการรักษาและคำแนะนำจากบุคลากรทางแพทย์ รวมทั้งได้รับการรักษาที่ถูกต้อง ส่วนมากรักษาหายเป็นปกติ

การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรซีส (ในรอบ 1 ปี) ผลการศึกษาความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรซีส ด้านการรับรู้ประโยชน์ในการปฎิบัติตัวเพื่อป้องกันการเกิดโรคเลปโตสไปโรซีส ของประชาชนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรซีส กับประชาชนที่ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรซีส มีความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรซีส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 อาจเป็นเพราะประชาชนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรซีส มีการปฎิบัติตัวที่ถูกต้องในการป้องกันตนเอง ไม่ให้ป่วยเป็นโรคเลปโตสไปโรซีส เช่น เมื่อมีบาดแผล แล้วไปทำไร่ทำงาน มีการใช้อุปกรณ์ป้องกันการเกิดโรคเลปโตสไปโรซีส เช่น สวมรองเท้าบู๊ต สวมถุงมือยาง รวมทั้งทำความสะอาดร่างกายทันทีที่เสร็จจากการทำไร่ทำงาน สำหรับผู้ที่ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรซีส ทำให้ปฎิบัติตัวไม่ถูกต้อง เช่น เมื่อมีบาดแผลแล้วไม่ได้ใช้อุปกรณ์ป้องกัน รวมทั้งไม่ได้ทำความสะอาดร่างกายทันทีที่เสร็จ จากการทำไร่ทำงาน ที่ไม่ป่วยเป็นโรคเลปโตสไปโรซีส เพราะไม่มีผู้ป่วยด้วยโรคเลปโตสไปโรซีส ในพื้นที่ตลอดเวลา จึงไม่ให้ความสำคัญ และอึကอ่าย่างคือ ไม่ได้เกิดกับตนเองและคนในครอบครัว จึงไม่ให้ความสำคัญกับปัญหา ดังกล่าว

การศึกษา ผลการเปรียบเทียบความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรซีสของประชาชนที่มีการศึกษา ต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษา ต่างกัน มีความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรซีส ด้านการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรค ในการปฎิบัติตัวเพื่อป้องกันการเกิดโรคเลปโตสไปโรซีส ระหว่างกลุ่มการศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 โดยผู้ที่จบการศึกษาสูงสุดระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย มีการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการปฎิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเลปโตสไปโรซีส มากกว่าผู้ที่จบการศึกษาสูงสุด ประถมศึกษา อาจเป็นเพราะผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายในพื้นที่ ให้ความสำคัญกับการปฎิบัติตัวเพื่อป้องกันการเกิดโรคเลปโตสไปโรซีส ดีกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงสุดประถมศึกษา เนื่องจาก เมื่อมีการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้รวมทั้งจัดกิจกรรมรณรงค์ในการป้องกันและควบคุมโรคเลปโตสไปโรซีส ในพื้นที่ ให้ความสนใจ และตั้งใจจะเป็นกลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงสุดสูงกว่า มัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งกลุ่มนี้นอกจากจะได้รับความรู้จากการเข้าร่วมอบรมแล้ว ยังสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เกี่ยวกับโรคเลปโตสไปโรซีส และการปฎิบัติตัวเพื่อป้องกันการเกิดโรคเลปโตสไปโรซีส ได้ด้วยตนเอง เพราะอ่านและเขียนหนังสือได้จริงนำไปปฏิบัติได้เป็นอย่างดี

ซึ่งจะแตกต่างจากกลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงสุดประมาณศึกษา ที่อ่านและเขียนหนังสือไม่ค่อยได้ จึงไม่ให้ความสนใจในการเข้ารับการอบรมรวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมการอบรมรังค์ควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรชีส และไม่ได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม จึงทำให้มีการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรค ในการปฏิบัติตัว เพื่อป้องกันโรคเลปโตสไปโรชีสไม่ถูกต้องเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ มีการรับรู้โอกาสเสี่ยง ในการเกิดโรคเลปโตสไปโรชีสอยู่ในระดับต่ำ ความมุ่งการให้สุขศึกษาประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง เกี่ยวกับโอกาสเสี่ยง ที่จะทำให้ป่วยเป็นโรคเลปโตสไปโรชีส เช่น การทำความสะอาดบ้านและบริเวณบ้าน และไม่ให้มีน้ำขังบริเวณบ้านและการกินผักและผลไม้ควรล้างให้สะอาดทุกครั้ง จะช่วยลดโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเลปโตสไปโรชีสได้ ตลอดจนการเฝ้าระวังการระบาดของโรคในพื้นที่ โดยจัดให้มีระบบการรายงานสถานการณ์การป่วยหรือเสียชีวิตของประชาชนในพื้นที่ให้ ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบอย่างรวดเร็ว

1.2 ความมุ่งการจัดทำวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันโรค เช่น รองเท้าบู๊ต ถุงมือยาง เพื่อแจกรือจำหน่ายให้ประชาชนในพื้นที่ ทั้งกลุ่มที่ให้ความสำคัญและไม่ให้เห็นความสำคัญในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันโรคเลปโตสไปโรชีส

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ความมุ่งการศึกษาถึงสื่อที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรชีส ที่ถูกต้องของประชาชนในพื้นที่ เพื่อนำไปวางแผนในการให้ความรู้และเพิ่มความตระหนักร แก่ ประชาชน ต่อไป

2.2 ความมุ่งการศึกษาเบรย์นเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคเลปโตสไปโรชีส ของ ประชาชนในพื้นที่ ที่พบผู้ป่วยโรคเลปโตสไปโรชีสกับพื้นที่ ที่ไม่พบผู้ป่วยโรคเลปโตสไปโรชีส ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร